

REFERAT Psykiatri- og socialudvalget d. 07-02-2018

Mødedato Onsdag d. 07. februar 2018 kl. 14:00

Mødested Regionshuset Viborg, mødelokale F7, stuen, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Valg af formand og næstformand #.....	3
Drøftelse af kommissoriet for psykiatri- og socialudvalget #.....	4
Godkendelse af forretningsorden for psykiatri- og socialudvalget #.....	5
Godkendelse af udvalgets mødeplan for 2018 #.....	6
Udmøntning af ekstra midler til psykiatrien samt drøftelse af analyse af psykiatrien.....	7
Psykiatrien i DNV-Gødstrup: Bevilling af midler.....	13
Orientering om Psykiatriens Årsplan 2018 #.....	15
Dialogmøder med de psykiatriske afdelinger i Region Midtjylland #.....	17
Orientering om proces for "Den nære psykiatri" #.....	18
Børnehospice i Vestdanmark #.....	19
Gensidig orientering#.....	21
Orientering om Fase 1 evaluering af Sociolancen #.....	22

Punkt 1: Valg af formand og næstformand #

1-00-8-18

Resume

Psykiatri- og socialudvalget skal i henhold til styrelsesvedtægten for Region Midtjylland udpege en formand og en næstformand.

Direktionen indstiller,

at udvalget vælger en formand og en næstformand blandt sine medlemmer.

Sagsfremstilling

Det følger af Region Midtjyllands styrelsesvedtægt, at udvalget vælger en formand og en næstformand.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget valgte Jacob Isøe Klærke som formand og Mikkel Rasmussen som næstformand for udvalget.

Olav Nørsgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Drøftelse af kommissoriet for psykiatri- og socialudvalget #

0-3-1-16

Resume

Regionsrådet har den 31. januar 2018 godkendt et kommissorium for psykiatri- og socialudvalget. Kommissoriet fastlægger udvalgets formål, opgaver, arbejdsform og afrapportering. Kommissoriet drøftes med henblik på at vurdere, om der er behov for at anmode regionsrådet om at foretage justeringer.

Direktionen indstiller,

at kommissoriet for psykiatri- og socialudvalget drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har den 31. januar 2018 godkendt vedlagte kommissorium for psykiatri- og socialudvalget. Kommissoriet fastlægger udvalgets formål, opgaver, arbejdsform og afrapportering.

Det blev på gruppeformandsmødet den 15. december 2017 besluttet, at de fire stående udvalg skal have mulighed for at drøfte og på den baggrund komme med eventuelle forslag til ændringer i deres kommissorium.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede og godkendte kommissoriet.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Kommissorium Psykiatri- og socialudvalget

Punkt 3: Godkendelse af forretningsordenen for psykiatri- og socialudvalget #

0-3-1-16

Resume

Godkendelse af forretningsordenen for psykiatri- og socialudvalget.

Direktionen indstiller,

at forretningsordenen for psykiatri- og socialudvalget godkendes.

Sagsfremstilling

Forretningsordenen for psykiatri- og socialudvalget fastlægger de nærmere regler for udvalgets møder.

I bilag til forretningsordenen er det beskrevet, hvordan borgere i Region Midtjylland kan få foretræde for udvalget i relevante sager.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget godkendte forretningsordenen for udvalget.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Forretningsorden for Psykiatri- og socialudvalget 2018

Punkt 4: Godkendelse af udvalgets mødeplan for 2018 #

1-00-8-18

Resume

Administrationen har udarbejdet forslag til mødeplan for psykiatri- og socialudvalgets ordinære møder i 2018.

Direktionen indstiller,

at udvalgets mødeplan for 2018 godkendes.

Sagsfremstilling

Udvalget skal i henhold til forretningsordenen vedtage en mødeplan for udvalgets ordinære møder i 2018.

Af udvalgets kommissorium fremgår det, at udvalgets dagsorden opdeles i to dele, hvoraf den ene del vedrører sager, der er optaget på forretningsudvalgets dagsorden. Den anden del kan fx vedrøre sager, der er undervejs til politisk behandling i forretningsudvalg og regionsråd, orienteringssager, temadrøftelser, interne og eksterne oplæg m.v. Disse sager er markeret med # i overskriften.

Udvalgets møder forudsættes således afpasset i forhold til møderne i forretningsudvalget.

Administrationen foreslår, at de ordinære møder i psykiatri- og socialudvalget i 2018 holdes på følgende datoer:

Onsdag den 7. februar 2018

Onsdag den 7. marts 2018

Onsdag den 11. april 2018

Onsdag den 16. maj 2018

Onsdag den 13. juni 2018

Onsdag den 8. august 2018

Onsdag den 12. september 2018

Onsdag den 10. oktober 2018

Onsdag den 14. november 2018

Onsdag den 5. december 2018

Administrationen foreslår, at møderne holdes fra kl. 14.00-17.00. Dog holdes mødet den 7. marts 2018 fra kl. 13.30-15.30 grundet konferencen "Den nære psykiatri", der afholdes samme dag.

Møderne i udvalget vil så vidt muligt blive afholdt på regionens psykiatriske afdelinger og sociale tilbud. Der vedlægges en oversigt over møderne i udvalget i 2018 med angivelse af forslag til mødesteder og temaer til møderne.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget godkendte udvalgets mødeplan for 2018, idet møderne afholdes i tidsrummet kl. 13.00 – 16.00, når det er muligt.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Forslag til mødeplan for Psykiatri- og socialudvalget for 2018

Punkt 5: Udmøntning af ekstra midler til psykiatrien samt drøftelse af analyse af psykiatrien

1-31-72-139-16

Resume

I henhold til budgetforliget for 2018 skal der udmøntes 10 mio. kr. til Psykiatrien varigt fra 2018. I konstitueringsaftalen for regionsrådet blev der afsat 15 mio. kr. varigt til et løft af psykiatrien, og det blev aftalt, at der skal udarbejdes en bred og grundig analyse af psykiatrien. Der fremlægges forslag til, hvordan midlerne kan udmøntes. Der fremlægges endvidere en oversigt over analyser af psykiatrien med henblik på en drøftelse af, hvilke yderligere analyser der er behov for.

Direktionen indstiller,

- at der udmøntes 7,2 mio. kr. i 2018 og 10,3 mio. kr. årligt derefter til de tiltag, der er besluttet, men hvor merudgifterne ikke aktuelt er finansieret, jf. tabel 1,

- at psykiatri- og socialudvalget drøfter scenarierne for nye tiltag til styrkelse af psykiatrien og direktionens forslag til fordeling af midlerne med henblik på udmøntning af de resterende midler,

- at der i 2018 afsættes 8-9 mio. kr. til udvidelse af personalenormeringerne i Afdeling P, Aarhus Universitetshospital Risskov, Afdeling Q, Aarhus Universitetshospital Risskov, og i Regionspsykiatrien Horsens,

- at der afsættes 2 mio. kr. årligt til aktivitetsmedarbejdere på Afdeling P, Aarhus Universitetshospital Risskov, og Afdeling Q, Aarhus Universitetshospital Risskov,

- at der i 2018 afsættes 3-4 mio. kr. i til etablering af fire midlertidige buffersenge på Afdeling P, Aarhus Universitetshospital Risskov, og Afdeling Q, Aarhus Universitetshospital Risskov, samt til etablering af tre midlertidige pladser på Afdeling R, Aarhus Universitetshospital Risskov,

- at de resterende midler i 2018 afsættes til en pulje, som psykiatri- og socialledelsen kan anvende i forbindelse med eventuelle spidsbelastningssituationer på andre matrikler end Aarhus Universitetshospital Risskov,

- at løftet af psykiatrien på 15 mio. kr. fra konstitueringsaftalen for regionsrådet i 2018 finansieres ved en reduktion af driftsanskaffelser i investeringsplanen og en negativ pulje til forventet mindreforbrug i 2018,

- at der i forbindelse med budgetlægningen for budget 2019 findes permanent finansiering af løftet af psykiatrien på 15 mio. kr. fra konstitueringsaftalen for regionsrådet, og

- at psykiatri- og socialudvalget drøfter, hvorvidt de allerede udførte samt de planlagte og iværksatte analyser er tilstrækkelige i forhold til konstitueringsaftalen, eller om man ønsker supplerende undersøgelser.

Sagsfremstilling

I henhold til budgetforliget for 2018 og konstitueringsaftalen for regionsrådet 2018-2021 er der afsat i alt 25 mio. kr. til psykiatrien. Derudover fremgår det af konstitueringsaftalen, at der skal udarbejdes en bred og grundig analyse af psykiatrien. Da der er et vist overlap mellem de økonomiske forhold og analysen af psykiatrien, behandles de i samme dagsordenspunkt. Dagsordenspunktet er dog opdelt i to afsnit, der omhandler henholdsvis udmøntningen af de 25 mio. kr. og analysen af psykiatrien.

Udmøntning af i alt 25 mio. kr. til psykiatrien

De afsatte midler og formål

Der er i budget 2018 afsat en ramme på 10 mio. kr. varigt til psykiatrien. Det fremgår af budgetforliget, at de 10 mio. kr. tænkes anvendt til følgende formål:

- Etablering af 32 særlige pladser til patienter med svære psykiske lidelser
- Samarbejdsprojekt med Aarhus Kommune om Borgernes Psykiatrihus
- Etablering af Psykiatrien i Nordvest
- Pres på sengeafdelingerne
- Den intensiverede indsats for at nedbringe tvang
- Øget indsats overfor tidligere udsendte ramt af post-traumatisk stress syndrom (PTSD)

I konstitueringsaftalen for regionsrådet for perioden 2018-2021 blev det aftalt, at skal findes yderligere minimum 15 mio. kr. til et løft af psykiatrien i 2018. Det fremgår af konstitueringsaftalen, at de 15 mio. kr. blandt andet tænkes anvendt til følgende formål:

- Flere senge
- Bedre personalenormeringer
- Psykiatrhuse i samarbejde med kommunerne

Allerede besluttede tiltag

Regionsrådet vedtog i 2017 en række indsatser, hvor det af sagsfremstillingen fremgik, at finansieringen ville indgå i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2018. Det gælder i forhold til etableringen af de 32 særlige pladser og det deraf følgende behov for at omlægge et lavintensivt sengeafsnit til 12 almenpsykiatriske senge i Randers og 8 overnatningspladser i Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune, og det gælder for etableringen af Psykiatrien i Nordvest og Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune. I henhold til specialeplanen har Aarhus Universitetshospital Risskov og Regionspsykiatrien Vest endvidere fået en ny regionsfunktion vedrørende behandling af tjenesterelateret PTSD, som medfører ekstra udgifter for psykiatrien.

Udgifterne til disse allerede besluttede tiltag fremgår af tabel 1. Indholdet af tiltagene uddybes i notatet "Scenarier for udmøntning af 25 mio. kr. til psykiatrien", der er vedlagt som bilag.

Bemærk, at der udelukkende er tale om nettomerudgifter. De samlede omkostninger til etablering af de nævnte tilbud er betydeligt højere. Eksempelvis finansieres de særlige pladser primært af kommunerne, ligesom staten finansierer en mindre del. De 2,0 mio. kr. i 2018 og 2,4 mio. kr. årligt i de efterfølgende år svarer derfor kun til Region Midtjyllands egenfinansiering.

Tabel 1: Oversigt over nettomerudgifter til drift af allerede besluttede tiltag til styrkelse af psykiatrien, 2018-20.

Tiltag, der er besluttet, hvor nettomerudgifterne ikke aktuelt er finansieret			
Mio. kr.	2018	2019	2020
Etablering af 32 særlige pladser til patienter med svære psykiatriske lidelser, udadreagerende adfærd og evt. misbrug	2,0	2,4 ¹	2,4
Omlægning af 16 lavintensive senge i Psykiatrisk Center, Skejby, til 12 almenpsykiatriske senge i Randers og 8 overnatningspladser i Borgernes Psykiatrihus i Aarhus	1,3	2,3	2,3
Etablering af Psykiatrien i Nordvest og Borgernes Psykiatrihus i Aarhus	2,0	3,7	3,7
Behandling af tjenesterelateret PTSD	1,9	1,9	1,9
I ALT Tiltag, der er besluttet	7,2	10,3	10,3

Note: Region Midtjylland indgår pr. 1. januar 2018 i et landsdækkende 2-årigt pilotprojekt om internetbaseret psykologbehandling til patienter med angst og/eller let til moderat depression. Finansieringen indgår i praksissektorens budget. Det er ikke muligt at estimere udgiftsbehovet før 2019.

¹ Det forventes, at der kan etableres 2 midlertidige særlige pladser i Psykiatrisk Center, Skejby, fra ultimo 2018 til etableringen af 16 særlige pladser i Gødstrup i 2020.

Scenarier for nye tiltag til styrkelse af psykiatrien

Som udgangspunkt for drøftelserne af, hvordan de resterende 17,8 mio. kr. i 2018 og 14,7 mio. kr. i årene derefter skal udmøntes, har administrationen udarbejdet en række scenarier for nye tiltag til styrkelse af psykiatrien. Scenarierne er beskrevet nærmere i notatet "Scenarier for udmøntning af 25 mio. kr. til psykiatrien", der er vedlagt som bilag. Samlet set overstiger udgifterne til scenarierne de midler, der er til rådighed. Der er derfor behov for en politisk prioritering af indsatserne.

Den samlede oversigt over scenarier for nye tiltag fremgår af tabel 2. Bemærk at nogle forslag overlapper eller udelukker hinanden.

Table 2: Oversigt over scenarier for nye tiltag til styrkelse af psykiatrien, 2018-20

Scenarier for nye tiltag til udmøntning af den resterende ramme			
Mio. kr.	2018	2019	2020
Udvidelse af personalenormeringerne i Afdeling P (afdelingen for psykoser), AUH Risskov, Afdeling Q (afdelingen for affektive lidelser), AUH Risskov, og i Regionspsykiatrien Horsens	9	? ¹	? ¹
Videreførelse af bæltefrit sengeafsnit i sengeafsnit P4 i Afdeling P, AUH Risskov	4,6	4,6	4,6
1 aktivitetsmedarbejder i alle sengeafsnit i Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov (Eftermiddag og aften alle ugens dage)	7,9	7,9	7,9
1/2 aktivitetsmedarbejder i alle sengeafsnit i Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov (aftenvagte 16-20 på hverdage)	2,5	2,5	2,5
En peermedarbejder i alle sengeafsnit i Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov (hverdage, dagvagt)	1,5	1,5	1,5
Etablering af et fælles deeskaleringsteam for Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov	4,0	4,0	4,0
Udvidelse af sengekapaciteten ²		14-16	14-16
Etablering af i alt fire midlertidige buffersenge på Afdeling P, AUH Risskov, og Afdeling Q, AUH Risskov. Etablering af tre midlertidige pladser i Afdeling R, AUH Risskov	2-4		
Øget akut ambulant indsats	4,0	4,0	4,0

¹ Antallet og størrelsen af sengeafsnitene ændres ved flytningen af psykiatrien fra Aarhus Universitetshospital Risskov til Aarhus Universitetshospital Skejby ultimo 2018. Der foretages derfor en fornyet vurdering af behovet for udvidelse af personalenormeringen ved budgetlægningen for 2019.

² Der er ikke prioriteret midler til anlæg af ekstra sengekapacitet i psykiatrien i den gældende investeringsplan.

For at belyse situationen på de enkelte afsnit er der vedlagt en række bilag, der omhandler forskellige aspekter, der kan have betydning for eksempelvis behovet for at øge normeringen på de enkelte afsnit:

- Normeringsanalyse udarbejdet i foråret 2017, der dels redegør for normeringen på 9 afsnit med 14-18 senge, heraf 7 på Aarhus Universitetshospital Risskov, og dels gennemgår en lang række parametre, der kan påvirke patienttyngden og behovet for en højere normering.

Som supplement til normeringsanalysen er vedlagt:

- Afrapportering fra HoNOS-undersøgelsen, der blev udarbejdet i 2016 med henblik på at belyse de psykiatriske patienters sygdomsbillede, og hvorvidt deres sygdomsgrad er sammenlignelig på tværs af regionens psykiatriske afdelinger. Undersøgelsen viser, at psykospatienterne scorer højere end affektive patienter, hvilket hænger sammen med de spørgsmål, der indgår i undersøgelsen. Samlet set er HoNOS-scoren og dermed sygdomsgraden nogenlunde på niveau på tværs af afdelingerne. Der tages i afrapporteringen en række forbehold.
- Notat om belægning på de psykiatriske afdelinger og patienter, der er afsluttet til behandling i en anden region i 2017 samt i november 2017 og 1.-24. januar 2018. Af notatet fremgår det bl.a., at der generelt er en høj belægningsprocent i psykiatrien i Region Midtjylland. Regionspsykiatrien Vest og Afdeling R, Aarhus Universitetshospital Risskov, har generelt en meget høj belægningsprocent.
- Notat om normeringen på psykiatriens sengeafsnit i januar 2018. Her indgår – i modsætning til i normeringsanalysen fra foråret 2017 – alle regionens sengeafsnit.
- Notat om tvang i psykiatrien. Antallet af unikke patienter, der blev bæltefikseret, steg i Region Midtjylland fra 2015 til 2016. Fra 2016 til 2017 er antallet faldet igen, men det ligger dog fortsat over niveauet for 2015. På Afdeling P, Aarhus Universitetshospital Risskov, og i Regionspsykiatrien Randers steg antallet af unikke patienter, der bæltefikseres, i hele perioden 2015-2017. I 2017 lykkedes det Regionspsykiatrien Horsens og Regionspsykiatrien Midt at reducere anvendelsen af tvang med mindst 20 %, hvilket var den interne målsætning i Region Midtjylland.
- Notat om indberetninger af vold, trusler og chikane. Generelt registreres flere indberetninger, men færre i den alvorligste kategori. Afdeling P, Aarhus Universitetshospital Risskov, har markant flere indberetninger end de øvrige afdelinger og havde også en betydelig stigning i perioden 2016-2017. Regionspsykiatrien Randers havde et laveste antal indberetninger i 2017. Regionspsykiatrien Horsens lå på et tilsvarende niveau. Dette afspejler til dels, at disse to afdelinger er de mindste i Psykiatrien.
- Danske Regioners "Benchmark af psykiatrien 2016", der sammenligner psykiatrien i de enkelte regioner på en række nøgletal.

Som det fremgår af ovenstående, kan der lægges en lang række forskellige kriterier til grund, når det skal besluttes, hvordan de afsatte midler bedst muligt kan anvendes til at styrke psykiatrien. På baggrund af en helhedsvurdering af ovenstående materiale, en konkret vurdering af driftssituationen og i samråd med psykiatri- og socialledelsen foreslås det, at der i 2018 udmøntes midler til følgende indsatser:

Analyser af psykiatrien

I henhold til konstitueringsaftalen for regionsrådet i Region Midtjylland for perioden 2018-2021 skal "der laves en bred og grundig analyse af psykiatrien, herunder med fokus på kommunesamarbejde, personalesammensætning og brugen af vikarer, som skal danne baggrund for en forøgelse af personalenormeringerne på sengeafsnittene mv. i forbindelse med budget 2019."

Som nævnt ovenfor er der allerede udarbejdet en række analyser, der belyser bl.a. normeringen, tvang og indberetninger af vold, trusler og chikane i psykiatrien.

Der er derudover en række analyser af psykiatrien på vej:

- Landsdækkende kapacitetsanalyse af psykiatrien, herunder dels en analyse af, om de rette patienter er på det rette sted, og dels en analyse af kapaciteten. Analysen skal munde ud i anbefalinger til, hvordan en bedre kapacitetsanvendelse kan understøttes. Den endelige afrapportering forventes at foreligge i april 2018.
- Region Midtjyllands aktivitets- og kapacitetsanalyse, der fokuserer på udnyttelsen af den fysiske kapacitet. Forventes fremlagt for regionsrådet i løbet af sommeren 2018.
- Udarbejdelse af fælles udspil om "Den nære psykiatri" i samarbejde med kommunerne, herunder afdækning af fælles muligheder og udfordringer. Forventes forelagt for regionsrådet i august 2018.
- Eftersyn af specialiserede funktioner på Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien, herunder et eftersyn af robusthed og kompetencer inden for regionsfunktioner og højt specialiserede funktioner. Eftersynet gennemføres i 1. halvår af 2018.

Analyserne beskrives nærmere i det vedlagte "Notat om analyser af psykiatrien".

På baggrund af de allerede udarbejdede analyser og oversigten over analyser på vej foreslås det, at udvalget drøfter om, der er behov for at iværksætte supplerende analyser.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller,

at der udmøntes 7,2 mio. kr. i 2018 og 10,3 mio. kr. årligt derefter til de tiltag, der er besluttet, men hvor merudgifterne ikke aktuelt er finansieret, jf. tabel 1,

at der i 2018 og frem afsættes 12 mio. kr. årligt til udvidelse af personalenormeringerne i psykiatrien fordelt med 3 mio. kr. til Afdeling P, Aarhus Universitetshospital Risskov, 4 mio. kr. til Afdeling Q, Aarhus Universitetshospital Risskov, 2 mio. kr. til Regionspsykiatrien Horsens, 1 mio. kr. til Regionspsykiatrien Midt, 1 mio. kr. til Regionspsykiatrien Randers og 1 mio. kr. til Regionspsykiatrien Vest. De enkelte psykiatriske afdelinger foretager den konkrete implementering af den udvidede normering. Hermed vil det være muligt at tilgodese de lokale forhold, herunder mulighed for ansættelse af aktivitetsmedarbejdere.

at der i 2018 og frem afsættes 0,7 mio. kr. til ansættelse af peer-medarbejdere i Afdeling P, Aarhus Universitetshospital Risskov, Afdeling Q, Aarhus Universitetshospital Risskov,

at der i 2018 afsættes 3,1 mio. kr. i til etablering af fire midlertidige buffersenge på Afdeling P, Aarhus Universitetshospital Risskov, og Afdeling Q, Aarhus Universitetshospital Risskov, samt til etablering af tre midlertidige pladser på Afdeling R, Aarhus Universitetshospital Risskov,

at der i 2018 og frem afsættes 2,0 mio. kr. årligt til en styrkelse af intensivt akut ambulant team, der indgår i Borgernes Psykiatrihus i Aarhus,

at løftet af psykiatrien på 15 mio. kr. fra konstitueringsaftalen for regionsrådet i 2018 finansieres ved en reduktion af driftsanskaffelser i investeringsplanen og en negativ pulje til forventet mindreforbrug i 2018,

at der i forbindelse med budgetlægningen for budget 2019 findes permanent finansiering af løftet af psykiatrien på 15 mio. kr. fra konstitueringsaftalen for regionsrådet, og

at psykiatri- og socialudvalget på et kommende møde drøfter behovet for analyser på psykiatriområdet.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Scenarier for udmøntning af ramme på 25 mio. kr.

Analyse af normeringen på de almenpsykiatriske sengeafsnit maj 2017

Afrapportering HoNOS ultimo 2016

Notat om belægning på de psykiatriske afdelinger

Notat om normeringen på psykiatriens sengeafsnit

Notat om tvang på de enkelte afsnit

Notat om indberetninger om vold, trusler og chikane

Benchmarking af psykiatrien 2016

Notat om analyser af psykiatrien

Punkt 6: Psykiatrien i DNV-Gødstrup: Bevilling af midler

1-31-72-197-12

Resume

Der er tidligere blevet afgivet bevillinger til blandt andet projektorganisation og totalentreprise for psykiatriprojektet i DNV-Gødstrup. Der søges derfor om at få bevilget de resterende midler til psykiatrien, således at alle prioriterede midler er bevilget. Samtidig skal der justeres i en tidligere afgivet bevilling.

Direktionen indstiller,

at anlægsbevillingen på 66,85 mio. kr. (indeks 95,8) til psykiatriprojektet i DNV-Gødstrup godkendes, og

at rådighedsbeløbet afsættes og finansieres jf. tabel 3.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte i 2013 den samlede anlægsramme på 381,1 mio. kr. (indeks 95,8) for psykiatriprojektet i DNV-Gødstrup. Psykiatriprojektet er finansieret af regionens egne anlægsmidler samt satspuljemidler.

Der er siden godkendelsen af psykiatriprojektet sket en ændring i projektets indretning af sengepladser, som resultat af en ændring af Psykiatriloven. Ændringen har medført, at der på tværs af landet skal oprettes 150 særlige pladser i psykiatrien – hvoraf de 32 pladser skal placeres i Region Midtjylland. Regionsrådet besluttede i den forbindelse på mødet den 15. december 2017 at placere 16 særlige pladser i psykiatriprojektet i Gødstrup. Hertil fulgte en tillægsbevilling på 5,9 mio. kr. (indeks 95,8), som forøgede den samlede anlægsramme til 387 mio. kr. for psykiatriprojektet.

Der er ved tidligere bevillingssager for psykiatrien i Gødstrup sket en fejl, idet der er afgivet to bevillinger af 10,2 mio. kr. til terrænarbejdet. Den ene af disse bevillinger skal derfor bruges til et andet formål i psykiatriprojektet, da det indgår i den samlede ramme for projektet. Beløbet er en del af det totale beløb i tabel 2. Der er ikke afholdt udgifter på bevillingen.

Som det vises i tabel 1, er der tidligere bevilget i alt 320,2 mio. kr. (indeks 95,8) til psykiatriprojektet inklusive dobbeltbevillingen til terrænet. Der søges om en bevilling til de resterende 66,85 mio. kr. (indeks 95,8). Midlerne er prioriteret i gældende Investeringsplan.

Mio. kr.	Før regionsråds møde d. 31/1	Ændring	Efter regionsråds møde d. 31/1
Projektering planlægning	91,6	-10,2	81,5
Totalentreprise	212,5		212,5
Terræn og landskab	10,1		10,1
Permanent placering 2 særlige pladser	5,9		5,9
I alt inden regionsrådsmødet d. 31/1	320,2	-10,2	310,0
Ikke udmøntet til psykiatrien i Gødstrup	66,8	-66,8	0,0
Udgifter jf. tabel 2	0,0	77,0	77,0
I alt	387,0	0,0	387,0

Beløbet, inklusiv de 10,2 mio. kr. som allerede er bevilget, fordeles som vist i tabel 2:

	1.000 kr.
Rådgivere	12.000
Inventar og andet udstyr	20.000
Drift af sekretariat	15.000
Reserver	30.000
I alt	77.000

Bevillinger, rådighedsbeløb og finansiering

I nedenstående tabel 3 fremgår det, hvorledes der gives bevilling og afsættes rådighedsbeløb, og hvorledes rådighedsbeløbene er finansieret. Bevillingerne og rådighedsbeløb i tabel 3 svarer til indstillingen, når der tages hensyn til forskellen i indeks.

Tabel 3. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb og finansiering

1.000 kr.	Flerårig anlægsbevilling ¹					
		2018, indeks 104,0	2019, indeks 104,0	2020, indeks 104,0	2021, indeks 104,0	2022, indeks 104,0
<i>Bevillingsændringer²</i>						
Alm. anlægsramme Psykiatrien i DNV Gødstrup	72.518	18.455	39.950	14.113		
Bevillingsændringer i alt	72.518	18.455	39.950	14.113	0	0
<i>Finansiering</i>						
Puljen til anlægsprojekter Ændring af anlægsbevilling	-72.518	-18.455	-39.950	-14.113		
Finansiering i alt	-72.518	-18.455	-39.950	-14.113	0	0
Total	0	0	0	0	0	0

¹Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt

²+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter

Note: der henvises til pl omregningsbilaget for flytningen mellem bevillingerne

Med godkendelse af punkterne på denne dagsorden rester der -35,8 mio. kr. i anlægspuljen i 2018. Der vil i forbindelse med aflæggelse af anlægsregnskaber og overførsel af uforbrugte anlægsmidler fra 2017 blive tilført anlægspuljen ca. 51 mio. kr. i 2018, hvorved puljen vil udgøre ca. 15,2 mio. kr. Der er derudover fortsat 40,2 mio. kr. på den centrale pulje til driftsanskaffelser i 2018. Der resterer således samlet ca. 55,4 mio. kr. udmøntet i 2018 under Investeringsplanen.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller,

at anlægsbevillingen på 66,85 mio. kr. (indeks 95,8) til psykiatriprojektet i DNV-Gødstrup godkendes, og

at rådighedsbeløbet afsættes og finansieres jf. tabel 3.

Olav Nørsgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 7: Orientering om Psykiatriens Årsplan 2018

1-31-72-26-16

Resume

Regionsrådet vedtog i maj 2017 Psykiatriplan 2017. På baggrund af psykiatriplanen er der med inddragelse af relevante samarbejdspartnere udarbejdet en årsplan for 2018. Årsplanen omfatter dels den konkrete udmøntning af psykiatriplanen i 2018, dels en række tiltag, der også kræver en stor indsats og medvirker til at opfylde målene i psykiatriplanen. Psykiatriens Årsplan 2018 fremlægges for psykiatri- og socialudvalget til orientering.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 31. maj 2017 vedtog regionsrådet Psykiatriplan 2017, der udstikker retningen for arbejdet i de kommende år. Fokus i planen er at skabe strategisk retning frem for detaljerede handleplaner/initiativer. På baggrund af psykiatriplanen udarbejdes årligt en årsplan, hvor de konkrete indsatser beskrives med henblik på udmøntning.

Årsplanen rummer dels en række handlinger, der vedrører udmøntningen af Psykiatriplan 2017, dels en række tiltag, der også kræver opmærksomhed og en stor arbejdsindsats i 2018.

Psykiatriplan 2017 er vedlagt til orientering. Psykiatriens Årsplan 2018, hvor de enkelte handlinger og tiltag uddybes, er vedlagt. Der er endvidere vedlagt et driverdiagram, der viser sammenhængen mellem nationale mål, strategier i Psykiatriplan 2017 og de konkrete indsatser i Psykiatriens Årsplan 2018.

Handlinger til udmøntning af Psykiatriplan 2017

Region Midtjylland kan ikke realisere strategierne i psykiatriplanen alene, men er afhængig af indsatsen i og samarbejdet med blandt andet kommuner og almen praksis. Derfor var repræsentanter fra alle 19 kommuner og almen praksis ultimo oktober 2017 inviteret til et seminar, hvor de i dialog med medarbejdere og ledere fra psykiatrien bidrog med forslag til konkrete handlinger, som kan medvirke til bedre og mere helhedsorienterede patientforløb.

Den åbne dialog på seminaret bidrog til mere end 200 handlingsforslag, der efterfølgende er kondenseret til en række konkrete handlinger. Nogle af handlingerne skal iværksættes internt i psykiatrien i Region Midtjylland, mens andre kræver et samarbejde med kommuner og almen praksis.

Følgende handlingsområder indgår i Årsplan 2018:

- Udarbejdelse af model for borger-, pårørende-, patientpanel
- Patienten deltager i udarbejdelse af patientplaner og kan skifte kontaktperson
- Rekruttering/fastholdelse af speciallæger og andet specialuddannet personale
- Patientstyrede ambulante forløb og indlæggelser
- Mere brugerstyrede tilbud til borgere med mange henvendelser i psykiatrien
- Implementering af retningslinjen for epikriser
- Udvikling af generisk samarbejdsmodel i forhold til de særligt syge patienter (misbrug, selvskade, udadreagerende adfærd)
- Udarbejdelse af handleplan for ensartet dokumentation
- Bedre sammenhæng mellem ambulans og stationær behandling i form af mulighed for at få en hurtig ambulans tid

Andre store indsatsområder i 2018

Forud for seminaret om Årsplan 2018 var der fastlagt otte store indsatsområder for 2018:

- Nedbringelse af tvang
- Etablering af Psykiatrien i Nordvest
- Etablering af Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune
- Flytning af psykiatrien fra Risskov til Skejby
- Etablering af særlige pladser
- Definerings og implementering af Aarhus Universitetshospital, Psykiatri
- Forberedelse af implementering af Patientansvarlig Læge
- Overholdelse af udrednings- og behandlingsretten

Disse indsatsområder hænger sammen med psykiatriplanens strategier og mål, og de bidrager derfor også til at realisere visionen om "Bedre behandling og længere liv til flere med psykisk sygdom – på patientens præmisser".

Aktuelle indsatser

Udover de indsatser, der er beskrevet i årsplanen, tages der løbende hånd om de udfordringer, der opstår. Aktuelt arbejdes der således med at nedbringe presset på sengeafsnittene på Aarhus Universitetshospital Risskov. Her forventes en række af de indsatser, der indgår i Årsplanen, at have en effekt. Det gælder bl.a. etablering af de særlige pladser, mulighed for en hurtig ambulant tid og etablering af Psykiatrien i Nordvest. Derudover arbejdes der med at etablere en midlertidig bufferkapacitet samt et mindre antal midlertidige pladser på Aarhus Universitetshospital Risskov frem til udflytningen til Aarhus Universitetshospital Skejby ultimo 2018.

Den videre proces

De enkelte psykiatriske afdelinger konkretiserer de handlinger, de vil gennemføre med afsæt i Årsplan 2018.

Kommuner og almen praksis blev orienteret om Årsplan 2018 i Sundhedskoordinationsudvalget den 11. december 2017. I 2018 inviterer Psykiatrien i Region Midtjylland almen praksis og kommuner til at deltage i udmøntningen af årsplanen, hvor det er relevant.

Psykiatri- og socialudvalget orienteres løbende om realiseringen af psykiatriplanen.

Ultimo 2018 orienteres regionsrådet om status på implementeringen af Psykiatriplan 2017.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen til efterretning.

Olav Nørsgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Psykiatriplan 2017

Årsplan 2018 Psykiatrien i Region Midtjylland

Driverdiagram Årsplan 2018

Punkt 8: Dialogmøder med de psykiatriske afdelinger i Region Midtjylland

#

1-00-8-18

Resume

Regionsrådsmedlem Jacob Isøe Klærke foreslår, at psykiatri- og socialudvalget inviterer til en række dialogmøder med de psykiatriske afdelinger i Region Midtjylland med henblik på at få input fra ledere og medarbejdere i psykiatrien til udvalgets arbejde.

Direktionen indstiller,

at sagen drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådsmedlem Jacob Isøe Klærke har anmodet om, at udvalget drøfter et forslag om, at psykiatri- og socialudvalget i løbet af 1. halvår 2018 holder en møderunde med de psykiatriske afdelinger for at møde ledere og medarbejdere i psykiatrien i Region Midtjylland med henblik på at lytte til, hvad man som ansat i psykiatrien ser som de aktuelle udfordringer og muligheder i forhold til at udvikle psykiatrien i den rigtige retning.

Formålet er således, at udvalget får en række input til udvalgets og regionsrådets videre arbejde med at sikre bedre behandling, længere liv til flere med psykisk sygdom - på patientens præmisser.

Administrationen har på den baggrund udarbejdet vedlagte forslag til en ramme for dialogmøder mellem psykiatri- og socialudvalget og de psykiatriske afdelinger i Region Midtjylland.

Der er følgende forslag til mødedatoer for dialogmøderne:

- Afdeling P - Afdeling for psykoser, Afdeling Q - Afdeling for depression og angst samt Afdeling R - Afdeling for retspsykiatri: 21. februar kl. 15.30-17.30 i Risskov.
- Regionspsykiatrien Midt: 9. april kl. 15.30-17.30 i Viborg.
- Regionspsykiatrien Randers: 18. april kl. 16.00-18.00 i Randers.
- Regionspsykiatrien Vest: 2. maj kl. 16.00-18.00 i Herning.
- Børne- og Ungdomspsykiatrisk center (BUC): 7. maj kl. 16.00-18.00 i Risskov.
- Regionspsykiatrien Horsens: 4. juni kl. 16.00-18.00 i Horsens.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget besluttede at afholde dialogmøder med de psykiatriske afdelinger i psykiatrien. Udvalget vil i forlængelse af dialogmøderne med psykiatrien tilsvarende afholde dialogmøder på socialområdet.

Udvalget besluttede endvidere, at der skal tages initiativ til afholdelse af dialogmøder med bruger- og pårørendeorganisationer på psykiatri- og socialområdet. Udvalget indgår gerne i et samarbejde med det midlertidige udvalg vedrørende demokrati og inddragelse omkring afprøvning af metoder i forhold til disse dialogmøder.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Forslag til koncept for dialogmøder

Punkt 9: Orientering om proces for "Den nære psykiatri" #

1-31-72-188-18

Resume

Kommunerne i Region Midtjylland har inviteret regionen til at indgå i en fælles proces om udviklingen af "Den nære psykiatri". Der redegøres kort for processen.

Direktionen indstiller,

Direktionen indstiller, 7. februar 2018, pkt. 11:

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog i maj 2017 Psykiatriplan 2017, der udstikker retningen for udviklingen af psykiatrien i de kommende år. Psykiatrien i Region Midtjylland kan ikke realisere strategierne i psykiatriplanen alene, men er afhængig af indsatsen i og samarbejdet med kommuner, almen praksis og speciallægepraksis, som alle spiller en stor rolle i forhold til den brede gruppe af borgere med psykisk sygdom. I psykiatriplanen blev det derfor slået fast, at der er behov for en klarere ansvars- og opgavefordeling, større viden om hinandens faglige kompetencer og en forbedret kommunikation på tværs af sektorer.

Som opfølgning på dette inviterede Region Midtjylland i oktober 2017 kommuner og almen praksis til et seminar, hvor man i fællesskab drøftede, hvordan Psykiatriplan 2017 kan omsættes i handling. Dette mundede ud i en række konkrete forslag til indsatser, der skal implementeres i 2018. Indsatserne er nærmere beskrevet i punktet "Orientering om Psykiatriens Årsplan 2018".

Sideløbende har kommunerne i Region Midtjylland udarbejdet en kortlægning af den kommunale indsats for borgere med psykisk sygdom og de udfordringer, der opleves både internt i kommunerne og i forhold til region og almen praksis.

På den baggrund har kommunerne i Region Midtjylland nu inviteret regionen til at indgå i en fælles proces med det formål at sætte en fælles retning for udviklingen af den nære psykiatri. I processen skal kommuner og region afdække fælles udfordringer, muligheder og løsninger. Processen skal munde ud i en samarbejdsaftale om "Den nære psykiatri" i regi af Sundhedsaftalen.

Processen indledes med en politisk konference den 7. marts 2018. Regionsrådet har tidligere modtaget en særskilt advisering til konferencen og vil få den formelle invitation i februar 2018.

Det forventes, at det færdige udspil om "Den nære psykiatri" kan fremlægges til politisk godkendelse i august 2018, hvorefter det skal omsættes i konkrete løsninger.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen til efterretning.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 10: Børnehospice i Vestdanmark

1-31-72-12-18

Resume

Folketinget har med finansloven afsat midler til at oprette fire hospicepladser for børn i Vestdanmark. Det forventes, at Sundheds- og Ældreministeriet opslår puljen til etablering af børnehospicepladser i Vestdanmark i løbet af februar 2018. Sagen dagsordensættes i hospitalsudvalget og psykiatri- og socialudvalget med henblik på en indledende drøftelse af mulighederne for etablering af et børnehospice i Region Midtjylland. Administrationen vil på baggrund af hospitalsudvalgets samt psykiatri- og socialudvalgets drøftelser, og når ministeriet har udmeldt kriterierne for midlerne, udarbejde et beslutningsgrundlag, der fremlægges regionsrådet i marts.

Direktionen indstiller,

Direktionen indstiller, 5. februar 2018, pkt. 14:

- at det drøftes, hvorvidt Region Midtjylland skal søge satspuljemidler til etablering af fire børnehospicepladser, og
- at kriterier og overvejelser i forhold til en mulig ansøgning om midler til et børnehospice i Region Midtjylland drøftes.

Sagsfremstilling

Folketinget har med finansloven afsat midler til at oprette fire hospicepladser for børn i Vestdanmark. Det forventes, at Sundheds- og Ældreministeriet opslår puljen til etablering af børnehospicepladser i Vestdanmark i løbet af februar måned med en ansøgningsfrist på seks uger. De endelige betingelser for ansøgningen kendes således ikke på nuværende tidspunkt.

Forretningsudvalget behandlede på mødet den 23. januar 2018 en henvendelse fra regionsrådsmedlem Marianne Karlsmose om mulighederne for etablering af et børnehospice i Midtjylland. Forretningsudvalget besluttede, at sagen skulle dagsordensættes på det førstkommende møde i hospitalsudvalget og psykiatri- og socialudvalget.

I dag er Lukashuset Børne- og Ungehospice i Hellerup, som ligger i tilknytning til Sankt Lukas Stiftelsens voksenhospice, det eneste børnehospice i Danmark. Lukashuset, der har fire børnepladser, kombinerer en specialiseret palliativ indsats med fysiske rammer, der giver børn med livstruende sygdom mulighed for at have deres forældre og søskende omkring sig.

Der er afsat 2,5 mio. kr. i 2018 og 5 mio. kr. årligt fra 2019 og frem til drift af de fire børnehospicepladser i Vestdanmark. Det er endnu ikke afklaret, om det vil være et krav, at de fire pladser skal etableres som en selvejende institution.

Ved placering af børnehospicepladser bør følgende indgå i overvejelserne:

- At det vil være hensigtsmæssigt, at børnehospice kobles op på en eksisterende driftsorganisation af hensyn til at sikre en hensigtsmæssig driftsøkonomi
- At der er nærhed til specialiseret palliativ lægehjælp, da det drejer sig om børn med komplekse palliative behov
- At der er gode fysiske rammer og omgivelser for den medfølgende familie, idet forældre og søskende kan være indlagt sammen med barnet
- At infrastrukturen er god, så det er let at komme til og fra hospice
- At den geografiske placering tager højde for, at hospicepladserne skal dække hele Vestdanmark.

Der er i dag fem hospicer i Region Midtjylland og fem palliative teams udgående fra de fem akuthospitaler. Der er endvidere et udadgående børnepalliativt team, som dækker hele regionen. Teamet er forankret på Aarhus Universitetshospital. Derudover har man på socialområdet institutionen Fenrishus, som er en døgn- og aflastningsafdeling for børn og unge i alderen 0-18 år med multiple funktionsnedsættelser, herunder børn og unge i livets sidste fase. Fenrishus tilbyder også via projektet FamilieFOKUS, der er finansieret af satspuljemidler, familieaflastning til familier i hele landet, der har børn med livstruende eller livsbegrænsende sygdom.

I vedlagte notat er der en uddybende redegørelse for de nuværende palliative indsatser i Region Midtjylland, som vil kunne anvendes i overvejelserne om etablering af børnehospicepladser.

Det skal bemærkes, at de 5 mio. kr. varige midler, der er afsat fra 2019 til drift af de fire hospicepladser, ikke vurderes at kunne dække hele driftsudgiften. Den gennemsnitlige årlige udgift til en plads på et voksenhospice er i Region Midtjylland 1,8 mio. kr. Udgiften til en plads på et børnehospice vurderes at være højere, idet forældre og søskende har mulighed for at være indlagt sammen med barnet. De eksakte udgifter til drift og etablering af pladserne vil afhænge af, hvor pladserne etableres, og hvilke faciliteter der i den forbindelse er til rådighed samt størrelsen af den kommunale medfinansiering. Administrationen er i gang med at undersøge dette nærmere.

Administrationen vil på baggrund af hospitalsudvalgets samt psykiatri- og socialudvalgets drøftelser, og når ministeriet har udmeldt kriterierne for midlerne, udarbejde et beslutningsgrundlag. Administrationen vil endvidere bede det pædiatriske specialeråd og det palliative råd om at komme med en vurdering af, hvilke rammer der bør være til rådighed for et børnehospice. Ligeledes vil der blive rettet henvendelse til Region Hovedstaden og Lukashuset med henblik på at drage nytte af deres erfaringer med børnehospice.

Sagen fremlægges efterfølgende regionsrådet i marts måned med henblik på endelig beslutningstagning.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede børnehospice i Vestdanmark og tog imod indbydelsen fra hospitalsudvalget om en fælles temadrøftelse af om børnehospice. På temadrøftelse ønskes bl.a. belyst forhold omkring målgruppen for tilbuddet, sammenhængen til eksisterende tilbud herunder aflastningstilbud i regionalt regi, muligheder for organisering af et børnehospice samt økonomien i at drive et børnehospice.

Psykiatri- og socialudvalget tilkendegav, at udvalget støtter op om, at der på næste udvalgmøde er en beslutningssag omkring et børnehospice i Region Midtjylland.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Den palliative indsats i Region Midtjylland

Punkt 11: Gensidig orientering#

1-00-6-18

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Administrationen orienterede om kommende ansøgninger til pulje til etablering af læge- og sundhedshuse, herunder til Borgernes Psykiatrihus i Aarhus.

Formanden orienterede om en henvendelse fra Headspace om samarbejde med Region Midtjylland.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 12: Orientering om Fase 1 evaluering af Sociolancen

1-31-72-701-17

Resume

Evalueringen af 1. fase af pilotprojektet Sociolancen fremlægges. Formålet med sociolancen er at yde mere målrettet hjælp til sårbare borgere, der ringer 112 med primært sociale problemstillinger. Evalueringen viser, at borgerne værdsætter den hjælp, de har fået gennem projektet. Der er enighed om, at centrale kommunale kontaktpersoner vil kunne forbedre samarbejdet mellem brobygger og kommunerne. Der er dog også udfordringer i forhold til lange sagsbehandlingstider, høj grad af specialisering og barrierer i forhold til at dele informationer om borgerne på tværs af sektorer.

Direktionen indstiller,

Direktionen indstiller, 5. februar 2018, pkt. 13:

at orienteringen tages til efterretningen.

Sagsfremstilling

I 2016 iværksatte Præhospitalet pilotprojektet Akut hjælp til sårbare borgere, eller blot Sociolance-projektet, med det formål at kunne yde mere målrettet hjælp til sårbare borgere, der ringer 112 med primært sociale problemstillinger. 1. fase af evalueringen af pilotprojektet er nu gennemført og fremlægges her.

Baggrund

Præhospitalets vagtcentral (AMK-vagtcentralen) modtager hyppigt opkald fra borgere, der ofte har sundhedsmæssige problemer, men disse er hverken akutte eller alvorlige. I stedet er det en social indsats, denne gruppe borgere har brug for. AMK-vagtcentralen oplever, at disse borgere ringer 112 gentagne gange, fordi de ikke føler sig hjulpet.

For at imødekomme disse borgeres råb om hjælp og nedbringe antallet af genkald til 112, igangsatte Præhospitalet et pilotprojekt, der har løbet fra november 2016 til udgangen af 2017 med en socialfaglig medarbejder; en brobygger. Brobyggerens opgave er at bygge bro mellem Præhospitalet og kommunerne og hjælpe borgerne videre til den rette hjælp i kommunalt regi, primært gennem vejledning over telefon. Derudover kører brobyggeren også ud til sårbare borgere i køretøjet 'Sociolancen'. Som en del af pilotprojektet har brobyggeren haft kontaktpersoner i fire projektkommuner.

DEFACTUM (forsknings- og konsulentenhed under Koncern Kvalitet i Region Midtjylland) har udarbejdet en evaluering af pilotprojektet. Evalueringen skal opsamle erfaringer til brug for projektets næste fase, der er støttet af Trygfonden. Evalueringen er vedlagt som bilag.

Næste fase af projektet løber i to år og udvides til at omfatte alle kommuner i regionen samt med endnu en brobygger. Inden projektet udløber med udgangen af 2019, skal regionsrådet på baggrund af den endelige evaluering beslutte, om projektet skal afsluttes eller videreføres.

Resultat af evaluering

Evalueringen er baseret på interviews med brobyggeren, borgere/pårørende og repræsentanter fra samarbejdskommuner.

De borgere, der modtager brobyggerens hjælp, falder i tre grupper. Den største gruppe er påvirkede, især af alkohol, der ofte ringer, fordi de er bange, når de er alene. En anden stor gruppe er ældre borgere, der før ofte har klaret sig selv, men er blevet plejkrævende med alderen. Den resterende gruppe af borgere, er borgere, der er psykisk sårbare, angste, selvmordstruede eller andet.

Et eksempel i evalueringen er et ældre ægtepar, hvor manden har været alkoholiker i mange år. Hustruen kommer hjem, og manden ligger på gulvet og råber "Jeg dør, jeg dør, ring 112, ring 112". Hustruen forsøger at håndtere manden, men ender med at ringe 112. Der bliver sendt en ambulance og ambulanceredderne fortæller om sociolancen. Ægteparret giver samtykke til, at brobyggeren må kontakte dem. Brobyggeren kommer på besøg, og efter samtalerne bliver manden hjulpet videre til alkoholafvænningscenteret. Hustruen giver udtryk for, at det gode ved sociolancen var, at der var en person, der havde lyttet, en der bekymrede sig og en person, der ikke gav slip, men kontaktede dem igen.

Hovedformålene med evalueringen har været at

1. indsamle erfaringer omkring, hvordan der etableres et godt samarbejde mellem brobyggeren og de sociale indsatser i kommunen?
2. belyse, hvordan borgere med sociale problemer motiveres til at acceptere, at der sendes en Sociolance?

Samarbejde mellem brobygger og kommuner

Oprindeligt var der lagt op til, at brobyggeren kun i begrænset omfang skulle involvere sig i borgernes sager. Det har dog på grund af høj grad af specialisering i kommunerne vist sig nødvendigt, at brobyggeren sætter sig ind i borgernes problematikker samt handler hurtigt og tværgående.

Af evalueringen fremgår den anbefaling, at brobyggeren har en central kontaktperson i hver kommune. På den måde vil kommunerne få større kendskab til brobyggerens arbejde, og brobyggeren vil have en central person, der kan modtage informationer.

Af udfordringer i samarbejdet mellem brobygger og kommuner nævnes i evalueringen lange sagsbehandlingstider, høj grad af kommunal specialisering og barrierer i form af uklar lovhjemmel til at dele informationer om borgerne.

Motivering af borgere til at modtage brobyggerens hjælp

Det kan konkluderes, at langt de fleste borgere takker ja til, at brobyggeren må kontakte dem, når AMK-vagtcentralens medarbejdere eller ambulancebehandlere spørger. Brobyggerens forklaring er, at det er desperate borgere, der gerne vil have, at en person lytter til dem, uanset, at de er usikre på, hvad Sociolancen er.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen til efterretning.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Præhospitalets akuthjælp til sårbare borgere - evalueringsrapport